

Allt fler läkarstudenter får klara sig utan studiemedel

Allt fler medicine studerande tvingas klara sig utan studiemedel. För att få en bild av hur dessa ordnar försörjningen planerar Medicine studerandes förbund, MSF, nu en nationell enkät.

II – Idag måste många arbeta vid sidan av studierna, men arbete och studier blir allt svårare att kombinera ju längre in i utbildningen man kommer, säger MSFs ordförande Jenny Larsson Fridén.

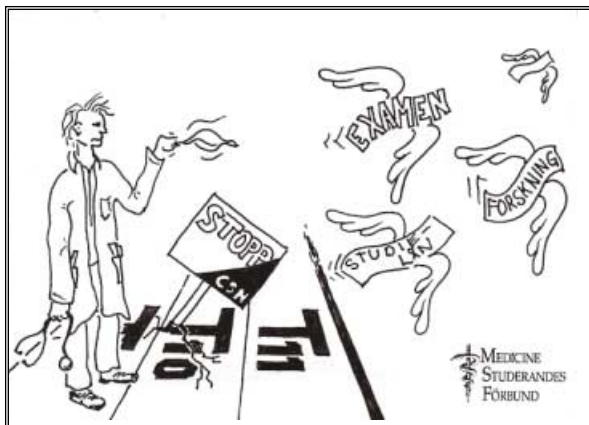
För drygt ett år sedan försämrades den ekonomiska situationen för ett stort antal medicine studerande, då dispenserreglerna för studiemedel fick ett tak på 240 veckor. För att därutöver få förlängt studiemedel krävs »synnerliga skäl«, vilket i praktiken innebär att det i stort sett är omöjligt att beviljas ytterligare studiemedel. Att tvingas avsluta en pågående utbildning är exempelvis inte ett tillräckligt tungt skäl.

MSF visade i en enkät som genomfördes hösten 2000 i termin 1–5 på alla läkarutbildningar att två tredjedelar av studenterna riskerade att drabbas av de nya reglerna. Då samma enkät genomfördes på termin 1 hösten 2001 uppgav 48 procent av de studerande att de drabbas av sloandet av dispensmöjligheterna.

2 600 vykort till Östros

MSF har sedan dess uppvakttat politiker och initierat studentaktioner riktade mot Utbildningsdepartementet. Under 2001 tryckte MSF upp ett stort antal vykort på vilka krav om återinförande av de gamla reglerna framfördes. Vykorten var

En av MSFs aktioner för att återfå de gamla studiemedelsreglerna var dessa förtryckta vykort adresserade till utbildningsminister Thomas Östros. 2 600 vykort diariefördes på Utbildningsdepartementet.

adresserade till utbildningsminister Thomas Östros. Över 2 600 vykort diariefördes på departementet.

Efter påtryckningar från MSF, Saco studentråd, medicinska föreningar och andra beviljades en lättnad av reglerna, såtillvida att studerande som beviljats studiemedel innan de nya dispenserreglerna infördes inte skulle drabbas.

MSF nöjer sig dock inte med detta. Och att missnöjet med de strängare reglerna är omfattande visar även Högskoleverkets egen undersökning som presenterades i juni. Nära 60 procent av alla studerande på högskolor och universitet upplever reglerna som ett problem, enligt undersökningen. Läkarutbildningen är den universitetsutbildning som har högst andel studenter som har studerat i mer än tolv terminer.

– Vi har i diskussioner med Utbildningsdepartementet och via kontakter i riksdagen försökt åstadkomma en förändring. Bland annat hänvisar vi till Högskoleverkets egna siffror, som visar att drygt 80 procent av dem som studerar till läkare kommer från medel- eller överklass. Den snedfördelningen har sannolikt ökat ytterligare till följd av de förändrade reglerna, säger Jenny Larsson Fridén.

– Men vi har ofta blivit mycket nonchalant bemötta; vi anses vara så privilegierade att vi inte borde klaga.

Inga tågrabatter

Nu har ytterligare en börda lagts på redan hårt drabbade: SJ har från och med denna höst tagit bort studentrabatten för dem som saknar studiemedel. Bakgrunden är att alltför många utnyttjade rabatten utan att vara studerande.

MSF driver dock frågan vidare. Under våren nästa år kommer en nationell

enkät att skickas ut till de studenter som drabbas av de nya studiemedelsreglerna. Syftet är bland annat att kartlägga hur dessa studenter klarar försörjningen och vilka alternativ det finns till studiemedel.

– Genom att tvingas att arbeta vid sidan av studierna, och dessutom avsätta hela sommarledigheten till arbete, hamnar man utanför det system som ger alla rätt till fyra veckors semester, säger Jenny Larsson Fridén.

– Dessutom blir det allt svårare att kombinera studier med arbete ju längre in i utbildningen man kommer, eftersom det krävs att man tillbringar allt längre dagar på sjukhuset.

Resultatet till regeringen

Resultatet av enkäten kommer att ingå i det underlag som MSF fortlöpande förmedlar till den av regeringen utsedda utredaren av situationen för landets universitetsstuderande: riksdagsledamoten Cinnika Beiming (s), som även är ledamot i Arbetsmarknadsutskottet. Men hennes uppdrag är egentligen att se över hur de olika försäkringssystemen samverkar för studerande, och inte primärt studiemedelsfrågan.

– Men jag vill i dagsläget inte utesluta någon fråga, inte heller den rörande studiemedel, säger Cinnika Beiming, som ska vara klar med utredningen senast 31 december 2003.

Frågan om studentrabatt på SJ, som numera ges bara till dem med studiemedel, är föremål för diskussioner. Från SJ uppger man att det nu vilar på studentorganisationerna att komma med ett förslag till lösning i den frågan.

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

FOTO: HANS PETERSSON

»Vi har blivit mycket nonchalant bemötta i våra kontakter med politikerna. Vi anses vara så privilegierade att vi inte borde klaga«, säger MSFs ordförande Jenny Larsson Fridén.